

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	2026
Institution	Morsø Handelsgymnasium, EUC Nordvest
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Martin Fjord, Johan Strange
Hold	1gn11 / 2a/3a

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Analyse, AP og første skriftlighedsforløb
Forløb 2	Slægt og ære (Middelalderen)
Forløb 3	Satire og ytringsfrihed
Forløb 4	Gud, konge og fædreland (Romantikken)
Forløb 5	Fakta og fiktion
Forløb 6	Kirke, køn og klasse (Det moderne gennembrud)
Forløb 7	Retorik og diskurs
Forløb 8	Tendenser i samtiden – Nyere litteratur
Forløb 9	Det 20. Århundrede (Litteraturhistorien 1900-2000)
Forløb 10	Nyhedskredsløb

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Analyse, AP og første skriftlighedsforløb
Forløbets indhold og fokus	Intro til analyse på gymnasiet, herunder forskellige genrer. Sproglig analyse Medieanalyse
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udtrykke sig mundtlig og skriftligt hensigtsmæssigt, formelt korrekt, sproglig nuanceret og argumenterende. ▪ Indsigt i sproget brug og funktion ▪ Forskellige mundtlige og skriftlige genrer ▪ Metodisk analyse og fortolkning
Kernestof	<p>Teori: Håndbog til dansk – systime kap. 4 og 5. Litteraturhistorien på langs og på tværs – systime kap. 1. <i>1800-tallet på vrangen</i> DR</p> <p>Analysetekster: ”Noget holder op” (1925) Ernest Hemingway oversat til Dansk af Poul Borum (1981) ”Ølhunden” (1929) Poul Henningsen ”Varehuset total” (1958) Erik Knudsen ”En stol for lidt” (1996) Helle Helle <i>Skam</i> episode 1, afsnit 1 (2017) (Norsk) ”Ebbe Skammelsøn” (riddervise) ”Prinsessen på glasbjerget” (folkeeventyr) ”Klods Hans” (1855) H.C. Andersen (kunsteventyr) ”Katten” (1952) aflevering Tove Ditlevsen ”Hosekræmmeren” – St. St. Blicher <i>Det forsømte forår</i> (værk) Hans Scherfig. ”Epistel 89” (1748) Ludvig Holberg <i>En kongelig affære</i> (2012) Nikolaj Arcel.</p> <p>Skriftlighed: AP – Skriftlig eksamen</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, skriftligt arbejde, gruppearbejde, hjemmearbejde.

Forløb 2	Slægt og ære
Forløbets indhold og fokus	Litteraturhistorisk læsning Kendskab til litteraturhistoriske genrer Analyse af fiktive tekster
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udtrykke sig mundtlig og skriftligt hensigtsmæssigt, formelt korrekt, sproglig nuanceret og argumenterende. ▪ Indsigt i sproget brug og funktion ▪ Forskellige mundtlige og skriftlige genrer ▪ Metodisk analyse og fortolkning
Kernestof	<p>Teori: Litteraturhistorien på langs og på tværs – systime. Kap. 1 Historien om Danmark, DR dokumentar Uartige Kalkmalerier, DR</p> <p>Analysetekster: Fortale til 'Gesta Danorum' – Saxo Grammaticus Folkeviser: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ebbe Skammelson ▪ Hr. Torbens Datter ▪ Elverskud 'Ravnen' – Sorten Muld (1996) 'Ridderproblemer' – Drengene fra Angora (2004) 'Brødre' – spillefilm (2004) 'Så mangan sti vild' – anmeldelse af 'Brødre' – Kr. Dagblad (2004) Div. kalkmalerier af Elmelundemesteren</p> <p>Skriftlighed: Analyse (komparativ) og fortolkning af 'Ebbe Skammelson' og 'Brødre'</p>
Forløbsbeskrivelse	<p>I dette forløb arbejder eleverne med temaet <i>slægt og ære</i> med afsæt i litteratur fra middelalderen og frem til moderne tid. Gennem litteraturhistorisk læsning opnår eleverne kendskab til periodens genrer og værdier, herunder hvordan ære, familie og sociale normer har været styrende for menneskers handlinger.</p> <p>Eleverne analyserer både folkeviser, historiske tekster, visuelle udtryk og moderne bearbejdnings med fokus på, hvordan temaerne videreføres og fortolkes på tværs af tid og medier. Der arbejdes med metodisk analyse og fortolkning samt forståelse af sammenhængen mellem tekst, kultur og historie.</p> <p>Forløbet afsluttes med en skriftlig opgave, hvor eleverne laver en komparativ analyse og fortolkning med fokus på ligheder og forskelle i fremstillingen af slægt og ære.</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, skriftligt arbejde, gruppearbejde, hjemmearbejde.

Forløb 3	Satire og ytringsfrihed
Forløbets indhold og fokus	Tematisk læsning Kendskab til forskellige genrer Særligt kendskab til opinionstekster
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udtrykke sig mundtlig og skriftligt hensigtsmæssigt, formelt korrekt, sproglig nuanceret og argumenterende. ▪ Indsigt i sproget brug og funktion ▪ Forskellige mundtlige og skriftlige genrer ▪ Metodisk analyse og fortolkning
Kernestof	<p>Teori: . Håndbog til dansk, systime – kap. 4.10 Guide til skriftlig dansk, systime kap. 4 Artikel fra ruc.dk: ”Satire – Hvad er det egentlig vi griner af?”</p> <p>Analysetekster: ’Jean de France’ uddrag – Ludvig Holberg (1722) Anden: Uanset hvor højt du råber er du stadig en idiot (artikel i Information) Tæt På Sandheden med Jonathan Spang, DR (tv-satire) Rejsesangen - Drengene fra Angora, DR (musikvideo) Kødets Opstandelse, Jyllands-Posten (satiretegning) De Forbandede Tegninger (Dokumentarfilm) ’Vi er alle i samme båd’ – Ulf Pilgaard (sketch fra Cirkusrevyen) Dansk satire – Mod Gud og hvermand (Artikel på dr.dk) Humor og satire som forløser (debatindlæg i Jyllands-Posten)</p> <p>Skriftlighed: Eleverne kunne vælge mellem en af disse to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Analyse og vurdering af debatindlæg ➤ Skrive eget debatindlæg
Forløbsbeskrivelse	<p>I dette forløb arbejder eleverne med satire og ytringsfrihed med fokus på, hvordan humor og kritik anvendes i forskellige genrer og medier. Gennem tematisk læsning og analyse opnår eleverne kendskab til satire som udtryksform samt til opinionstekster og deres rolle i den offentlige debat.</p> <p>Eleverne arbejder med sprogets virkemidler, argumentation og formidling. Der analyseres både ældre og moderne satiriske tekster, tv-klip, tegninger og debatindlæg med fokus på, hvad der gør noget satirisk, og hvordan satire kan udfordre grænserne for ytringsfrihed.</p> <p>Forløbet styrker elevernes evne til metodisk analyse og fortolkning samt deres kompetencer i at udtrykke sig mundtligt og skriftligt i et nuanceret og argumenterende sprog. Afslutningsvis arbejder eleverne enten med analyse og vurdering af et debatindlæg eller producerer deres eget.</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, skriftligt arbejde, gruppearbejde, hjemmearbejde.

Forløb 4	Gud, konge og fædreland
Forløbets indhold og fokus	Litteraturhistorisk læsning Kendskab til litteraturhistoriske genrer Analyse af fiktive tekster
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udtrykke sig mundtlig og skriftligt hensigtsmæssigt, formelt korrekt, sproglig nuanceret og argumenterende. ▪ Indsigt i sproget brug og funktion ▪ Forskellige mundtlige og skriftlige genrer ▪ Metodisk analyse og fortolkning
Kernestof	<p>Teori: Litteraturhistorien på langs og tværs, systime – kap. 5 1800-tallet på vrangen, dokumentarserie på dr.dk</p> <p>Analysetekster: 'Morgen-Vandring' – Adam Oehlenschläger 'Der er et yndigt land' – Adam Oehlenschläger 'Aladdin' – Adam Oehlenschläger (værk) 'Langt høiere bjerge' – NFS Grundtvig ➤ 'Hvor få har for meget og færre for lidt' (artikel i Information) 'Sikken voldsom trængsel og alarm' – Peter Faber 'To tidsaldre' – Thomasine Gyllembourg 'Landskab med stente' – CW Eckersberg (maleri)</p> <p>Skriftlighed: Analyse og fortolkning af 'Sikken voldsom trængsel og alarm'</p>
Forløbsbeskrivelse	<p>I dette forløb arbejder eleverne med romantikken under overskriften "<i>Gud, konge og fædreland</i>". Med udgangspunkt i litteraturhistorisk læsning og teoretisk materiale opnår eleverne indsigt i periodens centrale idéer om national identitet, tro, natur og fællesskab.</p> <p>Gennem analyse af både lyrik, prosa og visuelle udtryk arbejder eleverne med romantikkens genrer og æstetik samt med, hvordan perioden afspejler samtidens værdier og samfundsforhold. Der lægges vægt på metodisk analyse og fortolkning samt forståelse af samspillet mellem tekst, historie og ideologi.</p> <p>Forløbet har fokus på at styrke elevernes evne til at udtrykke sig mundtligt og skriftligt i et nuanceret og argumenterende sprog samt deres indsigt i sprogets brug og funktion i forskellige genrer. Forløbet afsluttes med en skriftlig analyse og fortolkning.</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, skriftligt arbejde, gruppearbejde, hjemmearbejde.

Forløb 5	Fakta og fiktion
Forløbets indhold og fokus	Tematisk læsning Kendskab til fakta- og fiktionskoder Kendskab til særligt dokumentargenren
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udtrykke sig mundtlig og skriftligt hensigtsmæssigt, formelt korrekt, sproglig nuanceret og argumenterende. ▪ Indsigt i sproget brug og funktion ▪ Forskellige mundtlige og skriftlige genrer ▪ Metodisk analyse og fortolkning
Kernestof	<p>Teori og metode: Håndbog til dansk, Systime, kap. 2, kap. 5.2 + analysevejledning 11</p> <p>Analysetekster: 'Mikkel Hansen' - DR dokumentar 'AFR' - Morten Hartz Kaplers 'Den Sorte Svane' - Tv2 Dokumentar 'Retsdokumenter skriver nye kapitler efter 'Tv2-afsløring' – artikel i Berlingske Danish Mother Seeking, Visit Denmark - reklamefilm Den Lille Rødhætte, eventyr</p> <p>Skriftlighed: Lave fiktion om til fakta: Omskrive eventyret 'Den Lille Rødhætte' til en nyhedsartikel.</p>
Forløbsbeskrivelse	<p>I dette forløb arbejder eleverne med dokumentarfilm som genre med fokus på, hvordan virkeligheden formidles gennem filmiske virkemidler. Eleverne opnår kendskab til forskellige dokumentariske subgenrer og undersøger, hvordan disse hver især fremstiller og fortolker virkeligheden.</p> <p>Der arbejdes med centrale filmiske virkemidler såsom kameraføring, klipning, lyd og dramaturgi samt med forståelsen af fakta- og fiktionskoder. Eleverne analyserer, hvordan dokumentarfilm balancerer mellem det autentiske og det iscenesatte, og hvordan dette påvirker modtagerens oplevelse og tillid.</p> <p>Forløbet har fokus på at udvikle elevernes analytiske kompetencer og deres evne til kritisk at forholde sig til dokumentariske fremstillinger.</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, skriftligt arbejde, gruppearbejde, hjemmearbejde.

Forløb 6	Kirke, køn og klasse
Forløbets indhold og fokus	Litteraturhistorisk læsning Kendskab til litteraturhistoriske genrer Analyse af fiktive tekster
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udtrykke sig mundtlig og skriftligt hensigtsmæssigt, formelt korrekt, sproglig nuanceret og argumenterende. ▪ Indsigt i sproget brug og funktion ▪ Forskellige mundtlige og skriftlige genrer ▪ Metodisk analyse og fortolkning
Kernestof	<p>Teori Litteraturhistorien på langs og tværs, kap. 6 'Realisme i billedkunst' på lex.dk 'Naturalisme i billedkunst' på lex.dk 'Impressionisme' på lex.dk</p> <p>Analysetekster: 'Den sidste aften' – Herman Bang (1880) 'Naadsensbrød' – Henrik Pontoppidan (1887) 'Mulds kud' – Henrik Pontoppidan (1888) 'Constance Ring' – Amalie Skram (1885) 'Barnemordet' – Erik Henningsen (1886) 'Sat ud' – Erik Henningsen (1892) 'Udslidt' – HA Brændekilde (1889) 'Fra kvindevalgretskampens første dage' – Marie Luplau (1897) 'Fra asylet i Istedgade' – Emilie Mundt (1886) 'Resignation' – Bertha Wegmann (1890)</p>
Forløbsbeskrivelse	<p>Med udgangspunkt i litteraturhistorisk læsning og teori opnår eleverne indsigt i periodens samfundsforandringer og de nye måder at skildre virkeligheden på, herunder realisme, naturalisme og impressionisme – både i litteratur og billedkunst.</p> <p>Gennem analyse af fiktive tekster og visuelle værker arbejder eleverne med at identificere centrale problemstillinger som social ulighed, kvinders vilkår og opgøret med traditionelle normer. Der lægges vægt på metodisk analyse og fortolkning samt forståelse af forskellige genrer og deres udtryk.</p> <p>Forløbet styrker elevernes evne til at udtrykke sig mundtligt og skriftligt i et nuanceret og argumenterende sprog samt deres indsigt i sprogets brug og funktion i forskellige sammenhænge.</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, skriftligt arbejde, gruppearbejde, hjemmearbejde.

Forløb 7	Retorik, argumentation og diskurs
Indhold	<p>Tekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 'Hindbærnsnitter' – Søren Ryge, 1990 ➤ 'Hajskygger' - Ib Michael, 1998 ➤ 'Rester' – Helle Helle, 1996 ➤ Benjamin Hansens tale ved Copenhagen Pride, 2025 ➤ Kong Frederiks Nytårstale, 2025/2026 ➤ Statsministerens Nytårstale, 2025/2026 ➤ 'Shower boys' (svensk kortfilm, 2021) ➤ 'Din mand skrider, hvis du ikke kan bage...' (artikel, dr.dk, 2022) <p>- Inkl. 10 trykte reklamer</p>
Omfang	01.08.25 – 10.10.25
Forløbsbeskrivelse	<p>I dette forløb arbejder eleverne med danskfaglig analyse af forskellige teksttyper, herunder kortfilm, debatprogrammer, artikler, lovtekster og taler. Med udgangspunkt i <i>Håndbog til danske</i> opnår eleverne teoretisk viden om kommunikation, argumentation og retorik, som anvendes i analysearbejdet via fagets analysevejledninger.</p> <p>Gennem arbejdet med både ældre og nyere tekster får eleverne indsigt i, hvordan budskaber formidles i forskellige genrer og medier</p> <p>Der arbejdes også med skriftlighed særligt fokus på essays.</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, skriftligt arbejde, gruppearbejde, hjemmearbejde.

Forløb 8	Tendenser i samtiden – nyere litteratur
Indhold	<p>Teori: 'De seneste 5 års litteratur' – Systime 'Stemmer fra det socialt skæve samfund' – Litteratursiden Diverse artikler på Forfatterweb 'Jeg er fucking vred på mine forældres generation' - Politiken</p> <p>Tekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ VÆRK: 'Digte' – Yahya Hassan, 2023 ➤ VÆRK: 'Hvis der skulle komme et menneske forbi' – Thomas Korsgaard, 2017 ➤ 'Forsvindingsnumre' (uddrag) – Amalie Langballe, 2019 ➤ 'White Girl' (uddrag) – Christina Hagen, 2012 ➤ 'Den der lever stille' (uddrag) – Leonora Christina Skov, 2018 - VÆRK: 'Den der lever stille' (spillefilm, 2023) ➤ 'Meter i sekundet' – Stine Pilgaard ➤ 'Frank vender hjem' – Kristian Bang Foss
Omfang	21.10.25. – 19.12.25
Forløbsbeskrivelse	<p>I dette forløb arbejder vi med nyere dansk litteratur skrevet af forfattere som Thomas Korsgaard, Yahya Hassan og Stine Pilgaard.</p> <p>Vi skal læse, analysere og diskutere tekster, der kredser om temaer som identitet, klasse, køn, kærlighed og kriser. Forløbet giver jer indblik i, hvordan særligt unge stemmer og aktuelle problemstillinger kommer til udtryk i litteraturen i dag.</p> <p>Undervejs arbejder vi med centrale danskfaglige begreber og bliver skarpere på at analysere både lyrik og prosa. Vi vil også fokusere på, hvordan litteraturen kan spejle jeres egne erfaringer og den tid, vi lever i.</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, skriftligt arbejde, gruppearbejde, hjemmearbejde.

Forløb 9	Det 20. århundrede – 1900-tallets litteraturhistorie
Indhold	<p>Teori: Brug Litteraturhistorien, Systime Litteraturhistorien På Langs og Tværs, Systime Digtene, Divaer og Dogmebrødre, DR Dokumentar</p> <p>Tekster: 'Lønningsdag' – Martin Andersen Nexø 'Arbejderen' – Johannes V. Jensen 'Århundredet' – Emil Bønnelycke, 1918 'Det er Knud som er død' – Tom Kristensen - 'Det er Knud som er død' – Minds of 99 'Den afrikanske farm' – Karen Blixen 'Roden' – Martin A. Hansen, 1955 'Patienten' – Peter Seeberg 'Håndbold' – Klaus Rifbjerg 'Hun ser godt ud' – Vita Andersen, 1977</p>
Omfang	05.01.26 – 20.03.26
Forløbsbeskrivelse	<p>I dette forløb arbejder eleverne med det 20. århundredes litteratur og de væsentligste strømninger, der præger 1900-tallet. Med udgangspunkt i litteraturhistoriske fremstillinger samt dokumentarisk materiale opnår eleverne indsigt i periodens samfundsmæssige og kulturelle udvikling.</p> <p>Gennem analyser af både lyrik og prosa undersøger eleverne, hvordan temaer som modernitet, identitet, fremmedgørelse og velfærd kommer til udtryk i litteraturen. Der arbejdes med forskellige genrer og udtryksformer, herunder også samspillet mellem ældre tekster og nyere fortolkninger.</p> <p>Forløbet har fokus på at styrke elevernes evne til at analysere litterære tekster i en historisk kontekst og forstå sammenhængen mellem litteratur og samfund i det 20. århundrede.</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, skriftligt arbejde, gruppearbejde, hjemmearbejde.

Forløb 10	Nyhedskredsløb
Indhold	<p><u>Teori:</u> Krig og kærlighed i nyhedskredsløb (Lærebog)</p> <p>Tekster: Jakob Bohr og Mikkel Secher: ”Rusland angriber Ukraine – her er, hvad vi ved”, <i>Nyhederne.tv2.dk</i>, 24.02.2022 Nagieb Khaja (2022): <i>Dagbog fra Kyiv</i>, DR (dokumentar) Kjeld Hybel: “Selv om jeg er læge, har jeg gjort op med mig selv, at jeg er parat til at dræbe”, <i>politiken.dk</i> 27.02.2022 Jeppe Laursen Broch: “»Simon er lige præcis, som han reagerede i den situation«: Verden rundt hylder de kaptajn Kjær for stort lederskab på en traumatisk aften”, <i>politiken.dk</i> 13.06.2021 Mads Glenn Wehlast, Gisle Thorsen m.fl.: “Dansk mareridt: Den værste aften nogensinde” <i>ekstrabladet.dk</i> 12.06.2021 Kasper Colling: “Der er gået næsten en uge, siden Christian Eriksen kollapsede, og jeg er stadig rystet. Faktisk har jeg grædt hver eneste dag siden”, <i>politiken.dk</i> 16.06.2021 Politikens leder: “UEFA bør lære af Simon Kjær, hvordan man opfører sig, når det gælder”, <i>Politiken</i> 14.06.2021</p>
Omfang	24.03.26 – 19.05.26
Forløbsbeskrivelse	<p>I dette forløb arbejder eleverne med nyhedskredsløbet og undersøger, hvordan nyheder produceres, formidles og diskuteres på tværs af medier. Med afsæt i to cases – krigen i Ukraine og Christian Eriksens hjertestop – analyserer eleverne nyhedsartikler, tv-nyheder, sociale medier og opinionsstof.</p> <p>Der er fokus på, hvordan information vinkes, deles og fortolkes i forskellige platforme, samt hvordan fakta, følelser og holdninger spiller sammen i den offentlige debat. Eleverne arbejder desuden med kildekritik og reflekterer over mediernes rolle i samfundet.</p> <p>Forløbet styrker elevernes evne til at analysere og forholde sig kritisk til nyhedsstrømme i en moderne medievirkelighed.</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, skriftligt arbejde, gruppearbejde, hjemmearbejde.